

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva negyedévre 1 kor. 80 fillér.
Vidéken postán küldve negyedévre 3 kor. 60 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rákóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.
Kéziratok nem adatnak vissza.
Hirdetések árcsablály szerint.

A naptári terminus.

Most még nagy a diadal mámore a Justhék táborában. De tudjuk, hogy nemsokára keserűbb könnyeket hullatnak a szétbomló párton, mint hajdan Márius Karthágó romjain.

A nemzet ítélete Kossuth mellett van. Most ugyan elfogyott a regimentje, de csak üzennie kell és tódul a nép a hűtlenül elhagyott vezér után!

O harcolt a nemzet igazáért, ő védte a magyarság érdekeit, őmellé kell szegődnie az igazi függetlenségnek.

Amióta Kossuth visszatért a külföldről Magyarországra és hazánk közéletében részt kezdett venni, azonnal felismerte annak a szükségét, hogy a függetlenségi párt az évtizedeken át meddőnek bizonyult közjogi harcok kizárólagos folytatása helyett a közgazdasági kérdések gyakorlati terére lépjen és első sorban közgazdasági önállóságot iparkodjék megszerezni a nemzet számára. A közgazdasági önállóságért való küdelmet Kossuth Ferenc nemcsak azért hirdette, mert ettől az ország vagyoni gyarapodását és a népjólét emelkedését várja, hanem azért, mert meggyőződése, hogy ez az út vezet legbiztosabban a politikai függetlenség kivívására.

Teljes képtelenség tehát feltételezni, hogy ugyanaz a Kossuth, aki annyi meggyőződéssel, annyi kitartással hirdette az országban a közgazdasági önállóságot, most egyszerre irányt változtatott, éppen akkor, amikor saját nagymérvű munkálkodása következtében a közgazdasági önállóság egyik attributumának, az önálló banknak ügye került előtérbe.

A miniszterium tanácskozásain és a király előtt Kossuth Ferenc az érvek egész tömegével és befolyásának egész erejével a legnagyobb állhatatossággal és rendületlenül harcolt az önálló bank megvalósításáért. Mindezek ellenére, sajnos nem sikerült a felség hozzájárulását megnyerni ahhoz, hogy az önálló bank 1910. december 31-re fel legyen állítható és ennek a hozzájárulásnak hiánya ma még elháríthatatlan közjogi akadály, Kossuthnak, mint pártvezérnek tehát egyenesen kötelessége volt, hogy ne engedje a pártot olyan zsákutcába jutni, amelyből nincsen kivezető út, s a

melynek végeredménye nem lehet más, mint alkotmányválság, amelyet pedig a jelen pillanatban felidézni az országra nézve a legnagyobb kár volna.

A legnagyobb könnyelműség és meggondolatlanság tehát az önálló nemzeti bank nagy eszméjét egy kalendáriumbeli dátum lehetetlenségével kötni össze.

Szétesett, összerokadt a három éves pártegység. Most már a nemzet ítélete lesz döntő arra nézve, hogy Justh Gyulának van-e igaza, aki a maga merev csökönyösségével kockáztatja Kossuth évekre terjedt gondos munkájának eredményét, vagy Kossuthnak, aki midőn a nemzet javára építeni akar, mindig vigyáz arra, hogy építkezés közben ne romboljon, mert nálunk sohasem lehet tudni, hogy a rombolás szenvedélyes munkájában nem kerül-e romok alá maga a magyar nemzet.

Hogy is állunk?

Megtörtént, ami nem mindennap történik meg. Ugy mondja a közmondás. „Nyulat hajtottak és farkast vertek ki.”

A magyar függetlenségi pártból ki akartak dobni 50-60 képviselőt. És ime 50-60 helyet 130 esett ki. És akik ki akarták őket hajtani, azokat hajtották ki. „Nyulat hajtottak és farkast vertek föl.”

Érzik a paprikás illat?

Bizony, küszöbön vannak a választások. Lesz paprikás, fogdosás, kérés, fenyegetés és még sok minden.

E pillanatban még senki sem tudja, hogy mi minden történik. A magyar függetlenségi pártban még nagyobb lehet a szakadás. Lehet, hogy szétszakadtak összefognak. Megeshetik, hogy más pártok is közelednek a függetlenségéhez. Mindez, de még más is megeshetik. Minden attól függ: mit csinál a király? Mit ad, mennyit ad?

De akármi történjék, az ügy a nemzet elé kerül. Új választások lesznek.

Nem is jól irtam. Lesznek ugyanis új választások, de az ügy azért még se kerül a nemzet elé.

A nemzetnek nálunk nincs választó joga. Nálunk a választói jog nincs emberhez kötve, hanem a pénzhez meg a birtokhoz. Nálunk a választás nem titkos. Nálunk a választásnál kérnek, fenyegetnek, adnak, vesznek.

Tehát az ügy nem a nemzet, hanem az új választások elé kerül. És ezen az új választásokon új képviselőket választanak. Képviselőházat választanak, melynek új választási törvényt kell alkotnia. Ez lesz a fődolga.

A legfőbb dolog azonban az lenne, ha minél több oly képviselőt választanának, akik az egyenlő, általános, titkos választói jog hívei. És akik községenként akarnak választani és megvédik a kisebbség jogait is.

Mindez szép, gyönyörű valami lenne! Amde a nemzet keze meg van kötve. Nincs választójoga, csak egyeseket illet ez meg. Akiknek választói joga van vagy lekenyerezik, vagy kényszerítik. Tisztelet a kivételeknek. Eddig így volt! Bizony most is alighanem így lesz. Vagy a mostani választási törvény szerint megeshetnék-e ez másképpen? Terelem-e almát a fűz?

Bizony szomorúak a kilátások.

Amíg nincs jó választási törvényünk, nem választhatunk jó képviselőket.

A míg nincsennek jó képviselőink, nem alkotnak jó választási törvényt.

Talán nem szomorú igazság ez? És mi-képen kerülhetünk ki ebből a cirkulus viciozusból?

Kikerülhetünk, ha akarunk. Nem próbáltatok-e már valami nehéz tárgyat tiszter is fölemelni, sikertelenül? Azután tizenegyszer neki feküdtetek, azt mondtátok, hogy muszáj, és a dolog ment.

Most is neki kell feküdni, mert másképpen nem megy.

Szabadka szépítése.

A városházának felépítésével Szabadka egy része egészen új alakot ölt. Imponálóbb lesz s ez bizonyára növelni fogja a forgalmat is. Talán iparának fellendülését is előmozdítja s kereskedelmének is szilárdabb alapokat biztosít, ami nagyon is óhajtott volna, hogy vége legyen már a sürü cégfelirat változásoknak. Szilárdabb alap és tisztultabb erkölcsi felfogás kellene, hogy költözzék kereskedelmünkbe az új városházával s több szeretet, megbecsülés a helyi ipar iránt.

Az új városházának építésével egész csomó kisajátítás, nem a modern értelemben vett kisajátítás kerül napirendre. Szabadabb lesz a levegő, biztosabb a mozgás az új városháza körül.

Hogy még szabadabb, biztosabb legyen a mozgás, ez indította Purgly Sándor dr. és társai törvényhatósági bizottsági tagokat indítványuk megtételére, melyet a törvényhatósági bizottság legközelebbi közgyűlésén fog tárgyalni.

Az indítványozók azt óhajtják ugyanis, hogy a városház mögött, a kaszinó előtt nyissák ki az utcát egész a törvényszékig már most. Mindehhez csak két ház kisajátítására lenne szükség, s Szabadka egy új, széles, szép utcával gyarapodnék.

Meglenne ennek az az előnye is, hogy így a forgalom, különösen a teheráruforgalom elterelődnék a Kossuth-utcáról, amire bizony szépészeti, biztonsági okokból is szükség volna. A kisajátítást együttesen megcsinálhatnák a városháza körüli házak kisajátításával. Talán előnyösebb is lenne a városra, ha most foganatosítják a kisajátítást, mintha későbbre halasszák.

Népszövetségi gyűlés.

Báthmonostor község katolikus népe Kozák József községi plébános elnöklésével vasárnap, folyó hó 14-én népgyűlést tartott a következő tárgysorozattal:

1. Gróf Zichy Nándor üdvözlése 80-ik születésnapja alkalmából.

2. Tiltakozás a szekularizációs törekvések és mozgalom ellen. Ezzel kapcsolatban a főpapi birtok eredete, rendeltetése, jogi természet.

3. Tiltakozás Ferrer dicsőítése ellen.

4. Tiltakozás Szent István emlékének folyó évi augusztus 20-ika alkalmából egyes fővárosi lapokban történt meggyalázása ellen.

5. Részletek a francia egyház üldözéséből.

6. A katolikus sajtóról.

7. A szabadkőművesség célja.

Az egybegyűlt nagyszámu katolikus közönség a tárgysorozat minden egyes pontját lelkes örömmel fogadta el és mindvégig nagy figyelemmel hallgatta Kozák József községi plébánosnak meggyőző érvekben gazdag és alapos készültséggel előadott remek beszédét.

Szónok a tárgysorozat minden egyes pontját kimerítően indokolta, majd Szólásra kérte dr. Boróczy Kálmánt, a Bajai Közlöny főszerkesztőjét, aki rövid, hatásos beszédben ismertette a népszövetség gyakorlati céljait, nemzeti jelentőségét és a katolikus sajtó feladatait.

Végül Kozák József plébános tartott lendületes záróbeszédet, melynek hatása alatt nyomban többen beléptek a katolikus népszövetségbe.

A gyűlés mindvégig méltóságos rendben folyt le.

A kecskeméti dalosünnep emlékalbuma.

Most jelent meg a kecskeméti országos dalosünnep emlékalbumának második része, amely többek között az egész dalosünnep és a dalverseny eredményét igyekszik megállapítani; miután a Szabadkai Dalegyesület is részt vett ezen a dalversenyen, helyénvalónak találjuk az album idevágó részének ismertetését.

Közismert tény az, hogy Dalegyesületünk csak második díjat hozott a versenyről, hogy azonban ez mennyire nem volt reális ítékezés eredménye, még ezen albumból is kitűnik, pedig egy zsűritag írta. Ugy látszik, így akarnak flastromot ragasztani az általuk ütött sebre.

Többek között leírja az album a versenyek lefolyását; az összes egyleteknél megelégszik az egyszerű felsorolással; a Szabadkai Dalegyesület az egyetlen dalárda, amelynek előadásáról részletesen megemlékezik. Itt adjuk szóról-szóra a véleményét: „Tüntető lelkesedéssel ünnepelte a közönség a Szabadkai Dalegyesületet, amely Lányi Ernő vezénylete mellett igazi finom, diskrét és minden tekintetben kitűnő előadást nyújtott. Ez a valóban elsőrangú dalárda már külső megjelenésével is kellemes feltűnést keltett, amennyiben minden tagja frakkban, teljes estélyi öltözékben jelent meg a pódiumon.”

A Budapesti Polgári Dalkörnek egy frázist juttat az album, mert maga a szerző Jandl Béla dirigálta a dalárdát.

A szabadon választott karok versenyében egy szóval sem dicséri a többi dalárdát

az album, egyedül regisztrálja, hogy ez meg ez a dalárda ezt meg ezt a dalt adja elő.

A Szabadkai Dalegyesületről így emlékezik meg: „A Szabadkai Dalegyesület versenykara: „Egy gondolat bánt engemet“ Petőfi — Lányi. — A kitűnő szerzőnek erről a legujabb és még eddig ismeretlen szerzeményéről már előre az a hír keringett, hogy ennek szépsége és hatása minden eddigi művét felmulja; s valóban már az első akkordok elbűvölték az egész hallgatóságot és a hatás folyvást erősödött, mert Lányinak ezt a szerzeményét csakugyan a költői invenció csodálatos szépsége jellemzi. Petőfi költeményének egész tartalma olyan hiven és bámulatos színtestéssel van e műben megzenésítve, hogy helyenként egész extázisba hozza a közönséget, különösen ott ahol a Marsoillaise motívumai vannak egypár ütembe a műbe beleszőve. Növelte az előadás misztikus hatását még az is, hogy a villamvilágítás egyszerre csak felmondta a szolgálatot s egypár percig az egész dalszarnok sötétben maradt, de a szabadkaiak fegyelmzett gárdáját ez egy pillanatig sem hozta zavarba és a közönség lélekzetét visszatartva hallgatta a helyenként viharos erővel, majd leheletszerű finomsággal előadott igazán remek szép darabot, amelynek végeztével orkászzerű taps és éljenzés zúgott, tombolt percreoken át s az egész közönség valóságos tüntetésszerűleg ünnepelte a gyönyörű előadást és a legnépszerűbb magyar dalszerzőt.”

Hát flastromnak ez szép, de azt hiszük, hogy a Szabadkai Dalegyesület nem kér ebből a flastromból, hanem teljes joggal kérhetett volna igazságos ítéletet. A zsűri tudniillik a határozathozatalkor két pártra szakadt, egyik rész a Szabadkai Dalegyesületnek, a másik rész a Polgári Dalkörnek akarta odaadni az aranyérmét; mikor azután nem tudtak megegyezni, fogták magukat s elővettek egy harmadikat, a kassai Dalegyesületet, s neki adták az első díjat. Világos ezen ítéletnek abszurditása; a zsűri a legjobb dalárdát van hivatva jutalmazni, ha tehát vita van afelett, hogy A vagy B énekelt-e legjobban, nem lehet a díjat odaadni C-nek. Beigazolást nyert a régi közmondás: inter duos litigantes... Csakhogy ezt már nem írta meg az album, mindössze annyit, hogy „maguk a kassaiak se merték volna reményelni, hogy ők fogják a nagy aranyérmét megnyerni.”

Az album különben minden tekintetben kifogástalannak jelenti ki a dalosünnepet s kiemeli, hogy a sajtó milyen szépen emlékezett meg az ünnepéről s hogy a fővárosi lapok külön tudósítókat küldtek a dalosünnepre. Erre vonatkozólag megjegyezzük, hogy a Budapesti Hírlap, Pesti Hírlap, Az Ujság, Pesti Napló, Magyarország stb. mind a könyvnyomtatásból vették át szóról-szóra a tudósításokat. Itt tartja még helyén valónak az album, hogy kirohanást intézzen az Elet című, katolikus szellemű irodalmi hetilap ellen, mert ez a lap tisztességes kritikát hozott a dalosünnepről, elismerte a sikereket, de rámutatott a hibákra s az árnyoldalakra is: főként pedig az országos központ korruptióra hajló szervezetét helytelenítette. Es hogy mennyire igaza volt, kitűnik ez magából az albumból, mikor közli a közgyűlés határozatát, mely szerint az Országos Magyar Dalárszövetség feloszlik s a kerületi daloszövetségek alakításának eszméje elfogadatik.

Erősen szubjektív tehát az a szempont, amelyből tekintve ez az emlékalbum kifogástalannak jelenti ki a kecskeméti országos dalosünnepet.

Otven éves ovoda.

— Most lesz a jubileuma. —

Érdekes és előreláthatóan megható ünnepség lesz a Bercsényi-utcai ovodában f. hó 21-én.

Ekkor fogják megülni az ovoda fennállásának 50 éves jubileumát.

Az ünnepség, mely 21-én vasárnap délután három órákor veszi kezdetét, annál is inkább érdekesnek ígérkezik, mert az ovodának ötven év előtt levő tanítója még életben van, itt mozog körülöttünk, egy mosolygós arcú, életvidám öreg uriember: Völgyi Lajos. Most 70 éves, ötven év előtt mint fiatal tanító tanította az ovodába járó kis lurkókat, kiknek java része most Szabadka társadalmi életének vezetői.

Tanítványai között van Törley Gyula földbirtokos, Birkáss Kálmán nyugalmazott anyakönyvvezető és még sokan, akik előkelő helyet foglalnak el Szabadka életében. A jubileumon, melynek részletes programját még később hozzuk, maga az egykori tanító Völgyi Lajos felolvasást fog tartani a most már embersorban levő egykori kis tanítványokhoz és a jubiláló közönséghez. Azonkívül beszédet fognak mondani az egykori tanítványok is, ifj. Vojnich Ferenc főjegyző, ki szintén tanítványa volt Völgyi Lajosnak. Az ünnepséget bankett fogja befejezni.

Az ujvidéki szerb radikális-párt bomlása.

Az ujvidéki szerb radikális párt kettészakadt; — akárcsak a volt országos nagy függetlenségi tábor, kisebb kiadásban.

Előzménye ez: Tómits Jása vezetése alatt álló szerb radikális párt, Macedónics kezdeményezésére a Nikolajevska templom udvarában vasárnap, november 14-én nagy népgyűlést rendezett. A városi földek bérbeadása képezte a gyűlés napirendjét. Dr. Ilics Brankó, dr. Szvinyarev, Miladin orvos, Milics lelkes, Wilics szerb gimnáziumi tanár és dr. Tapovica György városi tanácsos ugyanis, mint már megírtuk, 70 holdnyi földet kértek a várostól husz évre holdankint 20 korona bérben.

Tómits Jása pártvezér ez ellen fölemelte tiltakozó szavát, hogy ezzel a város érdeke rövidsége szenved, mert a bérbeadandó föld értéke holdankint jóval nagyobb, akár 150—170 koronával. Husz év mulva tehát így a város körülbelül 150 ezer korona jövelemben megkárosulna; tanácsolta, hogy inkább a konyhakertészettel, gyümölcsstermeléssel foglalkozó nép kezére juttassa a város a földet. Tómits mellett volt még Popadics szerb bankigazgató, Macedónics földbirtokos, stb. S mi lőn a gyűlés eredménye?

Tómits beszédét folytonos közbeszólásokkal zavarták, s miután rövid tanácskozás után oly zavargások és tünetek mutatkoztak a gyűlésen, melyek a közrendet veszélyeztették, a városi hatóság részéről kiküldött dr. Stefanovics Zsárkó, a gyűlést feloszlatta. Ez az ujvidéki szerb radikális párt kettészakadásának rövid története.

A Bácskai Napló-nak

azok a legjobb barátai, akik nemcsak akkor hivatkoznak rá, amikor valamely közleményről van szó, hanem akkor is, amidőn HIRDETESEI ALAPJÁN bevá-
:-: sárlásaikat eszközlik. :-:

Legjobb beszerzési forrás porosz szén, kokszt és kovács szénre. — Tessék próbarendelést tenni!

Nagy tűzifa készlet!

Vagyok bátor a nagy közönség tudomására adni, hogy egy budapesti szénagykereskedővel kötött bizományi szerződésből kifolyólag azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy a szabadkai piacon a legjobb minőségű valódi porosz szenet, porosz koksztot és kovács-szenet bevezethetem, és pedig: 1036—8

100 kgr. elsőrendű porosz szén ára 4 kor. 40 fill.
100 kgr. elsőrendű kokszt ára . . . 5 kor. — fill.
100 kgr. 2-szer mosott porosz és szabolcsi kovács-szén . . . 4 kor. 40 fill.

Legkevesebb mennyiséget is házhoz szállítom. — Nagyobb rendelésnél árkedvezmény. — Főelvem a pontos mérlegelés.

Kasza János tűzifa- és szénkereskedő, bognárárúk raktára Szabadkán.

Telefon-szám 297.

IV. kör, Deák-utca, Milkó-ház.

Telefon-szám 297.

Pontos kiszolgálás!

HIREK.

Tájékoztató.

November 24. A filharmóniai társaság hangversenye a városi színházban.

Munkaközvetítés.

Drach János épület és butor asztalos két segédet keres Állandó alkalmazásra. Cim: Hódás, Bácsmegeye. Rövid és divatárú-üzletbe egy segéd alkalmazást keres. Cim a kiadói hivatalban. Több cipésmunkás előnyös feltételek mellett azonnal munkába léphet Schön István cipésmesternél Bezdánban.

— **A szabad liceumból.** A szabadkai szabad liceum működő tagjai folyó hó 17-én, szerdán este fél hat órakor, a Nemzeti Kaszinó nagytermében értekezletet tartanak, melyen az ideai felolvasások sorrendjét állapítják meg.

A Petőfi Asztaltársaság f. évi nov. hó 28-án d. u. 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melyre az elnökség a tagokat ez uton is meghívja.

— **Másodtermés.** A természet üzi velünk bűvös játéka. A nap kacérkodik a földdel. Sugarainak csókjaival árasztja el s a csók nyomán itt is, ott is virágok fakadnak fákra, cserjékre. Kint, a nagy hártárban meg buja zöld köntöst ölt magára a föld: a reménykedő menyasszony köntösét. Másodvirágzás, mondják. De nemcsak virágzik a természet, gyümölcsöt is érlel az ősz derekán. Dr. Novák József lépett ma szerkesztőségünkbe, kezében piros körtével, a másodterméssel. Soltvadkeri szőlőjében a körtefán sűrűn piroslik a második termés. Es a nap sugarai enyelegve, dédelgetve érlelik a másodtermést, a csodásabbat. Akár csak a csodagyermeket, akit megbámulnak, mert rövidebb az élete mondják. Egyetlen hűvös őszi szellőcsapás, s a másodtermés lehull, nem élvezte senki, nem használt senkinek, csak a szemet csalogatta, csak érzelmeiket keltett, dédelgetett.

— **A szegényház hus és kenyér-szállítására** ma tartották meg az árlejtést. A kenyérrre beérkezett ajánlatok a következők: Ergh Jakab, a kenyér kilója 27 fillér, három darab zsemlye 10 fillér; Kun Szabó M. kenyér kilója 30 fill, zsemlye darabja 3 egész negyted fillér; Vince Adám kenyér 30 fillér, a zsemlyére ajánlatot nem tett; Horváth József ajánlatát 5 perc késéssel adta be s a kenyér kilóját 30 a zsemlye darabja 3 fillérért hajlandó szállítani. A husra két ajánlat érkezett be: Faragó Márk a marhahúst 91 fillérért szállítja, Tary Mihály azonban kész még a legolcsóbb ajánlattevőnél is négy fillérel olcsóbban szállítani. Szerencsésjére az ajánlattevőnek nem volt legolcsóbb ajánlattevő.

— **A hideg előjele — a kabátlopás.** Hideg van, megkezdődnek a kabátlopások. Akinek nem kerül télikabátja, vagy épen a zálogházban felejtette télikabátját, az egyszerű módon oldja meg a kérdést — elemel egyet kávéházból, vagy előszobából. Es bizony kellemetlen fölfedezése az embereknek, ha a kávéházból indulni akar és nincs meg a kabátja... Vagy ha lakásáról elmenni készül és az előszobában kabátjának fogását találja. Szabadkán vasárnap délelőtt vette kezdetét a kabátlopás szezonja. Tábor Gyéza butorberendezési vállalkozónak Kossuth-utca 21. számú házában levő irodájából ismeretlen tettes az ajtó mellett fogásról szürke angol szövetből készült, félbéléses átmeneti kabátot 70 korona értékben ellopott ismeretlen tettes. A kabátban „Szabó László Budapest József-körút” jelzés volt. A szemfüles tolvaj a kabát mellett lógó nehéz angol szövetből készült automobil sapkát is elemelte, melynek értéke tíz korona. Tábor az irodában jártas egyénre gyanakszik. Vagy talán valaki az ügyvédi kamarát kereste, de hozzá nyitott be és elemelte a kabátot. Károsult ma panaszt emelt a rendőrségen.

— **Ellopott kerékpár.** Mostanában ugyszólván mindennapos a kerékpárlopás. Pedig már itt a rossz időjárás, mikor vége szakad a kerékpározásnak. De hát a tolvajnak mindegy, ő értékesíti a lopott biciklit. Most Herman Mátyás könyvelő VII. kör Erdő-utcai lakos tett panaszt a rendőrségen, hogy tegnap délután a Klein Géza üzlete

elől ellopták 70 koronás kerékpárját. A nyomozás megindult.

— **Többszörös betörés.** Apatinban hétfőről keddre virradó éjjel eddig ismeretlen tettesek öt helyre törtek be. Ugymint Knég fűszerkereskedő üzletébe, a honnan körülbelül 150 korona értékű élelmiszert és szivart vittek el, ezenkívül Eckert községi utmester házába, Klemm Kovácshoz, Braun borbélyhoz és Szauter henteshez, hol a hentesárúk között vittek végbe nagy pusztítást. A gyanu három munkás kinézésű emberre irányul, kik már két nap óta csavarognak a községben és kik között az egyik mint lakatos több házba beállított lakatosmunkakeresés ürügye alatt. Minden valószínűség a mellett szól, hogy e három egyén követte el a betöréseket annál inkább, mert a betörést követő reggel a három alaknak nyoma veszett. Nevezettek valószínűleg Zombor felé menekültek. Több mint valószínű, hogy ugyanezen egyének követték el a múlt napokban azokat a betöréses lopásokat, melyek Szondon és Bácsdoroszlón történtek. A gyanúsítottakat a csendőrség erőlyesen üldözi.

— **A vadházások.** Hambalkó Pál bácsborsodi béres vadházasságban él Bognár Jánosné szül. Kapitány Anna 24 éves nővel. Az asszony, ahol csak teheti, meglopja az urát. Így a napokban a padlásáról ellopott több kilogramnyi morzsolt kukoricát, azt eladta, az árát pedig elköltötte. Hambalkó panaszt tett vadházastársa ellen a csendőrségen, amely a tolvaj asszonyt feljelentette a szabadkai királyi ügyészségnek.

— **Zsebtolvajlás a vasuti kocsiban.** Jeleztük tegnapi számunkban, hogy a szabadkai pályaudvaron a vasuti kocsiban zsebtolvajlás történt és hogy a rendőrség sem a káros sem a tettes nevét nem tudja. Nos hát készséggel kijelentjük, hogy ma már tudja a rendőrség is a káros nevét, de a tettesét még innább nem tudja. Pedig ezt is illenek ám tudni. Holczer Jakab horgosi lakosnak a zsebéből ismeretlen tettes kilopta 450 koronát tartalmazó pénztárcáját. A tettes, aki középtermetű szürke ruhás férfi volt, a Szeged-felé haladó vonatról a tolvajlás után éppen az alagutnál kiugrott a robogó vonatról. A rendőrség erőlyes nyomozást indított a tolvaj után. Kihallgatta Tonkovics Klára cselédet is, aki az állomáson beszélgetett a tolvajjal, de a nevét nem tudja. A nyomozás folyik.

— **Aki elfelejtett beszámolni.** Mayer Mór 73 éves VI. kör Magyar-utcai pékmeszter panaszt emelt a rendőrségen, hogy özv. Schönbergerné Halasi-uti lakosnak kiadott viszontelárusításra péksüteményt és az özevegy 62 korona 36 fillérel nem számolt el. Az eljárás megindult.

Irodalmi ujdonság!

Jókai: Enyém, tied, övé I-II. kötet, ára 8 korona.
 „ Az arany ember I-II. kötet, ára 8 korona.
 „ Eppour si muove és mégis mozog a föld I-II. kötet, ára 8 korona.
 „ Szerelmek bolondjai I-II. kötet, ára 8 korona.
 Lengyel: Talfun, ára 4 korona.
 Mátyás Prigl Olga: A szenecei család, ára 3 kor.
 Oláh: Istenei alkonyata, ára 3 korona.
 Rácz: A három villani krónikája, ára 10 korona.
 Sikabonyi: Komjáthy Jenő, ára 4 korona.
 Marica németországban, angol regény, ára 2 korona.
 A tűzpróba, angol regény, ára 2 kor. 80 fillér.
 A Benrinó néni, angol regény, ára 3 korona.

Kaphatók:

Krécsi A. Nándor könyvkereskedésében
 Szabadkán, Deák-utca, Kiskápolnával szemben.
 Telefon 2-83.

Könyvelői tanfolyam.

A földmiváltsügyi miniszterium a délmagyarországi háziipari szövetkezet könyvelői részére november 11-14-ig Zomborban tanfolyamot rendezett, melynek vezetését az „Országos Központi Hitelszövetkezet”-re bízta. Az oktatás vezetését Kovács központi osztályfőnök teljesítette Vörös Tihamér ellenőr segítségével. Zabik László miniszteri háziipari megbízott pedig a füzvesző kezeléséről és a szövetkezetek működéséről tartott alapos szakemberre valló előadást.

A tanfolyamon 26 könyvelő vett részt Bács-, Csongrád- és Torontálmegyékből, akik reggeltől estig bibelődtek az immár nem ismeretlen „Jött-ment” könyvekkel.

A tanfolyamhallgatókra buzditólag hatott az, hogy Pavlovics György, zombori szerb plébános a saját diligenciájából kitartóan dolgozott együtt a hallgatókkal.

A tanfolyam befejezése után Apró, úvidéki tanító köszönte meg az előadók szíves fáradozását. Darányi minisztert és Leidl Ambrust az Országos Központi Hitelszövetkezet igazgatóját táviratilag üdvözölték. Befejezésül a katolikus legényegyletben társasbéd volt, a mely után azon erős fogadással távoztak a kiképzett könyvelők, hogy a szegény nép jóvoltáért lelkesedve fognak tovább munkálkodni.

Bel- és külföldi napilapok, divatlapok és folyóiratok

házhoz szállítva minden mellék költség nélkül legalkalmasabban megrendelhetők

HEUMANN MÓR

könyv-, zenemű- és irodalmi cikkek kereskedésében Szabadkán, Szent-István-ter, Rádló-féle ház, a Szent-háromszággal szemben.
 Interurbán. — Telefonszám 85.

Vér a lakodalomban.

— Saját tudósítónktól. —

Véres szenzáció tartja izgalomban Hercegszántó község lakosságát. Egy gazdag lakodalmas háznál egyik legény konyhakéssel egy mellbe szurta régi haragosát, hogy ez most az életveszélyes szurás következtében haldoklik.

A hercegszántói „bicska” legújabb működését a következőkben adja hírül a Bácskai Napló tudósítója:

Likár Mátyás hercegszántói földbirtokos házában nagy lakodalom volt vasárnap délután. A gazdának szép, fiatal leányát vette nőül a falu egyik daliás legénye. A lakodalmasok megnézésére az egész falu aprajagya kivonult, mindenki akarta látni a szép menyasszonyt, a tarka lakodalmas népet, a mulatást.

Tóth József 17 éves hercegszántói földműves legény is ment a lakodalomba. Hivatalos meghívót ugyan nem kapott Tóth mert ilyet nem ismernek Hercegszántón, de azért — gondolta Tóth — elmegy, ha másnak nem, hát nézőnek. O is látni akarta a szép menyasszonyt, akibe ő maga is szerelmes volt valaha.

Elment és a lakodalmas ház utcafeleli ablakán át nézte a lakodalmas népet, a sürgölődő menyasszonyt. Mikor ez utóbbit meglátta, meglepetésében így kiáltott föl: „Jaj de szép az angyalát!” — Meghallotta ezt Tóth régi haragosa Gyurettity Marin 17 éves napszámos, aki a közelben ácsorgott. Oda-sietett ő is Tuczín Marin 17 éves társával társával az ablakhoz, hogy megnézze, mi olyan szép?

Tóth ezt nem tűrte, nem tűrhette azt, hogy a lakodalom szépében más is, még hozzá haragosa gyönyörködjen. Ezért rá-szólt haragosára, hogy távozzék az ablaktól. Nagyobb nyomaték kedvéért még egyet rugott is Gyuretticsen patkós csizmájával.

De Gyurettics nem volt az a legény, aki megijed az árnyékától. Most már csak azért sem távozott.

„En is nézni akarom a szép menyasszonyt” így szólt.

— Te nem fogod nézni — felelt Tóth — mire vaskarikás, olmos botját sujtólag emelte haragosára.

Gyurettity társa Tuczín Marin fölfogta az ütést és átkarolta, lefogta Tóthot s így sikerült elvenni a botot tőle.

De az erős legény kiszabadította magát Tuczín karjaiból és mint dühöngő fenevad előrántotta csizmaszárából 12 cm.-es konyhakését és azt markolatig Gyurattity mellébe szurta.

Ugyanekkor azonban ő is botütést kapott Gyurattitytól a fején és a fülén.

Gyurattity a súlyos szurás következtében összeesett. Ekkor már a lakodalmasok mind összeszaladtak és látva a vérben fetrengő legényt, megakarták lincselni a bántalmazóját Tóthot. De a gyorsan megérkezett csendőrök kimentették veszedelmes

helyzetéből a még mindig dühöngő legényt. Elfogták és letartóztatták.

Gyuratítyot életveszélyes sérülésével haza szállították, ahol most haldoklik.

Tóthot a szabadkai királyi ügyészség fogházába hozták.

INNEN-ONNAN.

Beállít a városi gyógyszertárba a falusi suhanc, tudja mi az illetőség és tisztességesen köszön:

— Jó napot adjon Isten!

— Szerbusz! — volt a gyógyszerész felelete, ki rendesen ezzel köszöntött.

Szeget ütött ez a legény fejébe, sarkon fordult és ott hagyja a patikát. Rohant egyenesen a korcsmába, hol a pincér ur régi ismerőse.

— Hallja-e maga, kellner, szólítá meg a pincért, mit tesz az: „Szerbusz“?

— Mit? — felel ez ravaszul — hát annyit tesz, hogy: „Akasztófavirág.“

Több se kellett a legénynek. Rohant vissza lóhalálával a patikába:

— Szerbusz volt az apád, meg az öregapád, meg magad is, de még a gyermekeid is kis „szerbusz“-ok lesznek, te méregkeverő! — kiállt dühösen a patikusra. Aztán ödd még az orvosságodat magad!

SZINHÁZ.

Passe par tout.

Tegnap este a „Passe par tout“ című 3 felvonásos életképnek volt bemutatója csaknem telt ház előtt a színházban. A darab főhőse egy nagy ujságnak, a Passe par toutnak főszerkesztője, többi főszereplői is csaknem mind ujságírók. Lionelhez a főszerkesztőhöz protekciót megy kunyorálni mindenki, csak a saját öcsöje nem. Ez küzd a megélhetésért és beleszeret Lionel már-már leendő kedvesébe, aki Lionel nagylelkű lemondása folytán az övé is lesz. Két testvér megható története a darab. Olyan részletek vannak benne, hogy könnyezni kényszerül a néző.

Ehhez hozzájárult a jó előadás is, így a darabnak jövőt jósolhatunk. Hidvégi Lionel szerepében kitűnő alakítást nyújtott, ugyancsak kitűnő volt Konrád, Vidor és Kabos is. Havi Rózsi nagyobb szerepét egészen jól csinálta. Bájos volt a lengyeltánc is.

Műsor:

Szerdán: Elvált asszony.
Csütörtök: Páduai hercegnő.
Pénteken: Tavasz.

Szombaton: Tilos a csók.

Vasárnap délután: Boszorkányvár. Este: Tilos a csók.

Szőlőoltványokat

szállít amerikai sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, fajtisztaságért jóállva legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep

Talajdonos: CASPARI FRIGYES,
Medgyes 39. sz. (Nagyküküllőmegye).

Tessék képes árjegyzéket kérni.

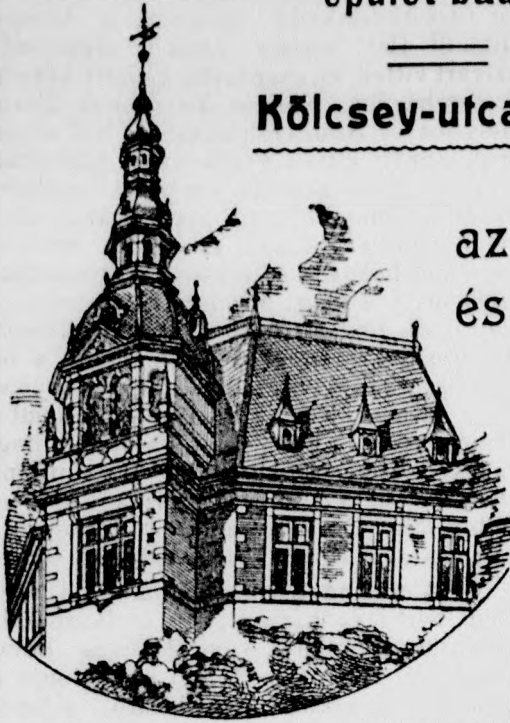
As árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett ellenőrzött, ennél fogva minden szőlőoltvány megrendelésnek megérkező előző ismerős személyiségekkel, úgy szó, mint irásbelileg bizonyítottan szerezhet magának fenti szőlőtelep felbontás megjelöléséről. 1004-26-6

Abrasits Mihály és Társai

épület-bádogos és vízvezeték berendezők

— SZABADKÁN, —

Kölcsey-utca 254. sz., a főposta mellett.

Elvállalnak

az épület-bádogosságon és vízvezeték szerelésben előforduló minden munkát a legdiszesebb kivitelben.

Készítenek:

toronyfödést, villamhárító felszerelést, fürdő- és klozet-berendezést, valamint csatornázást.

Telefon 154.

Szent Antal Nyomda- és Irodalmi-vállalat m. sz.

Szabadkán, IV. kör, Rákóczi-utca 20. szám.

• Telefon-szám 300. •

KÖZIGAZGATÁSI,
EGYHÁZI,
• ÜGYVÉDI, •
ELEMI- ÉS
TANONC-ISKOLAI
NYOMTATVÁNYOK
NAGY RAKTÁRA.

Ajánlja a helybeli és vidéki n. é. közönség b. figyelmébe jól felszerelt, a modern technika gépeivel ellátott

• KÖNYVNYOMDAI INTÉZETÉT. •

Elvállal e terén mindenféle a leg egyszerűbbtől a legkomplikáltabb munkákat, u. m.: irodalmi művek, folyóiratok, üzleti könyvek, kereskedelmi nyomtatványok, falragaszok, esküvői, eljegyzési és bál meghívók, névjegyek, borítékok, levélpapírok, gyászjelentések, körlevelek, reklámanyomtatványok

Jutányos és izléses elkészítését.

BÁCSKAI NAPLÓ,
NAŠE NOVINE,
JÓ REGÉNYEK
TÁRA ÉS
PUČKA ***
•• KNJIŽNICA
KIADÓHIVATALA

Lapunk kiadóhivatalában kapható regények:

KLEOPATRA.
FRANCIA REGÉNY.

Írta: HENRI GRÉVILLE.
Fordította: DUGOVICH IMRE.
Ára 60 fillér. Bolti ára 80 fillér.

A FALU SZÉPE.
ANGOL REGÉNY KÉT KÖTETBEN.

Írta: M. B. CROKER.
Fordította: DUGOVICH IMRE.
Ára a két kötetnek 1 korona.
Bolti ára 1 kor. 20 fillér.

Az Antikrisztus Csodája.

Írta: LAGERLÖF ZELMA.
Német eredetiből fordította:
KÖRMÖCZY ERNŐ.

Ára a két kötetnek 1 korona. — Bolti ára 1 kor. 20 fillér.

HÁREMNŐ.

Bácskai tárgyú regény. Írta: Dugovich Imre.
Ára 2 korona.

Keresztények csak keresztényeknél vásároljatok!

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szent Antal Nyomda- és Irodalmi-vállalat mint szövetkezet könyvnyomdájában Szabadkán.